

HET MIDDEL VAN PONNDORF.

In de laatste jaren worden onder de geneeskundigen in Nederland op groote schaal drukwerken verspreid, ter aanbeveling van de „Tuberculose-Hautimpfstoffe” van PONNDORF. Er worden van deze entstoffen twee soorten in den handel gebracht: de eene (A) is een tuberculine, de andere (B) bevat bovendien specifieke middelen tegen de zoogenaamde gemengde infecties bij tuberculose. Het middel wordt op de vooraf oppervlakkig gescarificeerde huid gebracht en door de gemaakte wondjes opgenomen. Er bestaat aanleiding hiertegen te waarschuwen, want men weet bij de toepassing van deze methode in het geheel niet, welk deel van het tuberculine in het lichaam wordt opgenomen, en dit is een groote fout, daar het een middel betreft, ten aanzien van welks doseering men met duizendsten van een milligram rekenen moet. De gevolgen van de ruwe doseering bij de toepassing van het middel blijve niet uit. Van patiënten, wien ik op grond van den aard van het longproces tuberculine-inspuitingen, zelfs in kleine giften, niet zou hebben durven geven, vernam ik, dat zij op PONNDORF-entingen met koorts, soms tot over 39 gr. hebben gereageerd. Dat is, gezien uit het oogpunt van tuberculinebehandeling, een kunstfout, die de ernstigste gevolgen kan hebben.

Het tuberculine van PONNDORF bevat niets, dat andere tuberculinen missen. Mijn waarschuwing geldt niet het middel, maar de wijze, waarop het wordt toegepast. Wie zijn patiënten met tuberculine wil behandelen, blijve het middel gebruiken in den vorm van onderhuidscbe inspuitingen. Deze waarborgen de zeer nauwkeurige doseering, die men bij deze behandeling in acht heeft te nemen, wil men geen ongelukken teweegbrengen.

Hellendoorn, 7 December 1923.

B. H. VOS.

BERICHTEN.

B U I T E N L A N D .

WEENEN. — **Gebrek aan ontleedkundig materiaal.** Het anatomisch instituut te Weenen heeft in de laatste jaren gebrek aan lijken voor het ontleedkundig onderwijs. In 1921—1922 werden 78 geheele lijken ontvangen en 79 kindlijkjjes, waarop reeds sectie was verricht. In 1922—1923 kon over slechts 38 lijken worden beschikt, en gedurende den loopenden cursus is er slechts één ontvangen, terwijl er 1000 studenten zijn, die zich in de ontleedkunde moeten bekwamen. Thans zijn er nog bevroren lijken in de kelders der instellingen, maar deze voorraad zal spoedig uitgeput zijn. Er heeft zich een vereeniging gevormd om lijken die niet uit de ziekenhuizen worden afgehaald, te begraven, terwijl deze lijken, vroeger eerst werden ontleed. De kerk verzet zich echter sterk hiertegen, en de pogingen der faculteit om het ministerie van onderwijs te bewegen tot maatregelen om in het gebrek te voorzien, zullen ook hierop wel schipbreuk lijden (*Lancet*, 1 Dec.). Het vraagstuk is zeer moeilijk, en misschien zal het te eeniger tijd moeten komen tot kunstige surrogaten van het tegenwoordig materiaal voor het onderwijs in de ontleedkunde.

— **Verbetering ten opzichte der geslachtsziekten.** De gezondheidsdienst te Weenen bericht, dat het aantal gevallen van venerische ziekten, vooral van gonorrhoe, snel afneemt, zoowel op de ziekenhuispoliklinieken als op die der ziekenfondsen. In 1918 waren 30 pCt. der bezoekers van de dermatologische policlinieken venerisch besmet, thans slechts 5 pCt. of minder, terwijl het geheele aantal bezoekers even groot bleef. Ook op de „nette” spreekuren op dit gebied wordt hetzelfde verschijnsel waargenomen, en menig eerste-klasse-specialist ziet zijn inkomsten bedenkelijk slinken. Dit wordt toegeschreven aan de werking der kosteloze policlinieken, die prof. TANDLER als minister, op voorstel van prof. FINGER, in alle wijken der stad heeft doen oprichten. Daar kunnen de lijdens van 5—8 uur 's avonds worden geholpen. De minister ging blijkbaar uit van de belangwekkende psychologische ervaring, dat de mensch gaarne geld uitgeeft om een